

MŪSU LIETUVA

São Paulo - Brasil - 1970 m. gruodžio - dezembro 18 d.

«Dieve, prašau, padėk man!»

ŠAUKĖ MUŠAMAS SIMONAS GRUZDĖ, PERPUOLĖS
ANT KELIŲ.

BOSTONAS. — Simono Gruzdės, lietuvių jūrininko išdavimas sovietams buvo toks įvykis, kuris sujaukė visos Amerikos spaudą, radijo ir televizijos stotis. Demonstracijos Naujorko ir juodo kars- to nešimas susilaukė plačių komentarų didžiųjų TV tinklų, kaip ABC, NBC, CBS ir tai matė visa Amerika.

Amerikiečių spaudoje aprašymai dar nesibaigė. Bostono, Detroito, Toronto ir kitų miestų didieji laikraščiai, (ku- riuos gavom dėka J. Gm., V. Re., E. Jn., Kr. ir kt.) įvykį aprašo su pasipiktinimu pa- reigūnais, nuo kurių malonės arba nemalonės priklausė lie- tuvio atidavimas jo sunaikini- miui.

Boston Globe (XI.27) rašo, kad lietuvis tempiamas atgal šaukė: «Help! Help! Help!» Tą tragediją papasakojęs latvis Robert M. Brieže, pats pabė- gęs nuo rusų 1940 metais, ne 1950 m., kaip anksčiau bu- vo skelbta), dabar Seafood Producers Association presi- dentas, paraginęs, kad Ame- rikos lietuviai turi reikalauti Nixono ir Kongreso, kad įvy- kis būtų ištirtas.

Tas latvis Brieže toliau pa- sakoje laikraščio korespon- dentei Ann Mary, kad lie- tuvis parpuolęs ant kelių šau- kė visu balsu: «O, Dieve, pra- šau, padėk man!» Paskui, kai jis buvo ištemptas į sovietų laivą, diago mums iš akių, bet jo riksmą mes dar girdėjom. Kai amerikiečių laivo įgula, ji padėjus nugabenti į sovie- tų laivo, grįžo, pasakojo, kad rusai jį mušė iki sąmonės ne- tekimo.

KALTAS DĖL TO ADMIROLAS

Toliau laikraštis rašo, kad pasienio sargybos Vigilant laivo kapitonas Eustis veikė pagal savo viršininko admiro- lo William Ellis nurodymus Ellis pasakęs jam, kad tas reikalas negali sugadinti žve- jybės derybų.

Brieže mano, kad Lietuvos pasiuntinys Washingtone pa- darys atitinkamų demaršų ir visa, kas yra galima, bet kiek- vienu atveju bus pervėlu, lie- tuvio jūrininko nepavyks iš- gelbėti. Brieže mano, kad jis jau negyvas, jau nukankin- tas.

Kitas Bostono laikraštis Re-

cord American (XI.27) tą is- toriją aprašo dar plačiau ir pridėda, kad lietuvis puikiai kalbėjo lietuvių, rusų, vokie- čių ir anglų kalbomis, kad kapitonas Eustis ir rusų lai- vo kapitonas net konferavo, kaip lietuvių perkelti atgal į sovietų laivą, kad atvyko trys stiprūs ruskiai su virvėmis ir t.t. Paskui tie, kurie padėjo rusams Simoną išgabenti, ma- tė pas jį knygelių, ir žmonos fotografiją.

*Brieže toliau papasakojo laikraščiu, kad jo tėvai, bro- lis ir sesuo 1941 metais buvo išvežti į Sibirą ir visi žuvę.

NIEKO PANĄŠAUS NEMATES

Eustis, laivo kapitonas, spau- dos konferencijoje pareiškė, kad ir jis nesitikėjo tokio žiauraus elgesio su lietuviu. Jis nieko panašaus dar nėra matęs. Niekas taip nesielgia su pabėgėliu, kaip rusai prie- jo akių.

Laikraštis dar pridėda, kad Valstybės departamentas bu- vo apie tai painformuotas 3 kartus. Pirmą kartą 3.30 p.p., kad «įvyks pabėgimas», 5 va- landa vakare, kad «nieko naujo neįvyko» ir trečią kar- tą, apie 7.30, kad «mėginimas pabėgti nepasisekė, sovietų jūrininkas gražintas atgal į jų laivą». Tačiau Brieže sako kad Gruzdė į laivą buvo išga- bentas tik vidurnaktį.

Detroito Free Press (XI.27) deda Associated Press agen- tūros pranešimą, kad pasienio apsauga prisiima sau atsako- mybę už nelaimingą įvykį, kad jie padarė galutinį spren- dimą, ne Valstybės departa- mentas. Valstybės departamen- te nebuvo jokio atsakymo.

LIETUVIO ŠAUKSMAS BUVO VĖLTUI

Toronto Daily Star (XI.27) uždėjo didelę antraštę: «God, help me!», ir kad tas šauks- mas buvo veltui. To lietuvių, rašo laikraštis, veidas buvo tiek sumuštas, kad atrodė kaip kruvinos mėsos masė. Brieže norėjęs jam padėti ir mėgino sulaukyti rusų egze- kutorius, bet pasienio apsau- gos vyrai jį sulaukė, kad tai «jų sovietų, reikalas».

Ir, jie neleido nieko daryti iš elbėti tą lietuvių iš įsiutu- sųjų rusų rankų.

LIŪDNA LIETUVIUI, LIŪDNA IR MUMS — S KO CHICAGO TRIBUNE

CHICAGO. — Mes turime pagrindo džiaugtis, kad didžio- ji Amerikos spauda supranta mūsų problemas ir dažnu at- veju nesijaučiam esą vieni. Nelaimingas atvejis su Lietu- viu, kada jis nerado prieglau- dos šalį, kuri žinoma kaip išsvajota laisvės ieškančių žemė, atkreipė dėmesį didžiau- sio Chicagos dienraščio Chi- cago Tribune puslapiuose. Ne- kur nors nežymioj vietoj, bet vedamuoju «Misplaced Confi- dence» šeštadienio Chicago Trib ne tam reikalui pasky- rė nemaža vietos. Ten trup- pai pakartojama jau mums ži- noma istorija, kai aštuonias valandas derybos, ką daryti su lietuviu, kuris atbėgo į Amerikos laivą Amerikos ter- ritoriniuose vandenyse ir ga- lų gale jam buvo atsakyta azylis teisė, atiduotas rusams.

Ta politika priešinga Tur- kijos laikysenai, kuri suteikė prieglaudą 2 pabėgėliams, nors ir neapsiėjo be aukų, kad galėtų pasiekti laisvę. Jiems buvo pripažinti politi- niai bėgimo motyvai. Jeigu bus dar kokie teismai dėl vi- so to, ką jie padarė bėgdami tai bus tik Turkijoje, ne Rusi- joj Turkija yra nedidelė jė- ga, palyginus su Rusijos ko- losu, bet ji turėjo stiprius nervus pasakyti aiškų "ne".

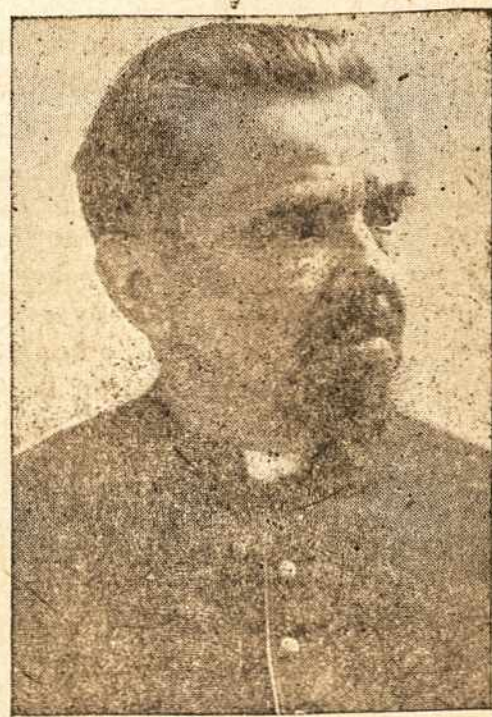
Amerika tačiau atsakė pa- bėgėlio teisės tam, kuris pa- teko į mūsų laivą net nesu- žeidęs nieko, liekam jokio vargo nepadaręs. Tam lietu- viui, kad nušoko ant Ameri- kos Vigilant laivo, šiandien liūdna, Mums taip pat. — bai- gė Chicago Tribune

Lietuviai, kurie rašys pro- testo raštus į Washingtona ar pasienio apsaugos viršinin- kams, kurie išdavė lietuvių, tu- rėtų taip pat neužmiršti ir mūsų draugų, tokių kaip Chi- cago Tribune, ir jiems už mor- alinę paramą ir teisingą rei- kalo supratimą padėkoti.

PABALTIEČIŲ DEMONSTRACIJOS NEW YORKE IR BOSTONE

NEW YORK. — Šeštadienį, lapkričio 28 diena New Yor- ko lietuviai suorganizavo pro- testo demonstraciją miesto pa- čiam centre Times Square. Demonstracijoje dalyvavo apie 500 lietuvių, latvių ir es- tų. Prie jų prisijungė keli tūkstančiai amerikiečių pra-

Čikagoje, gruodžio 4 dienos rytą mirė

A. A. PREL. MYKOLAS KRUPAVIČIUS

Velionis buvo gimęs 1885 metais spalio 1 diena Babilieriškyje, Marijampolės apskr. 1897 metais baigęs Igliskėlių parapijos mokyklą įstojo Veiverių mokytojų seminarijon. Ją baigęs 1905 metais mokytojavo iki 1917 metų Lomžos gubernijoje, paskui usiai 1907-1909 m. Pa- pilėj. 1908 metais įstojo Seinų dvasnėn seminarijon Ją baigė 1913 met is ir tęsė toliau mokslus dvasinėje Pe- trapilio kunigų akademijoje, kurią baigė 1917 metais. Kunigu išventintas 1914 metais, paskirtas lietuvių Mar- tyno Yčo gimnazijon kapelionu. Patyręs, kad revoliuci- jos teismo esą pasmerktas mirti, persirengęs ruso ka- reivio uniforma, paspruko traukiniu ir per Vitebską bei Pastovį pasiekė Lietuvą Pafrontėje jį suėmė vokiečiai. Perėjęs karantinas gavo leidimą gyventi klebonijoje. Iš čia paleistas atvyko į Seinus pas savo vyskupą ir buvo paskirtas darbuotis prie Lietuvos Tarybos Vilniu- je, o nuo 1919 metų sausio antros Kaune.

Prel. M. Krupavičiaus ir kunigiška, ir visuomeni- nė, ir politinė veikla buvo tokia plati, tokia gili ir įtemp- ta, kad trumputėje žinutėje neįmanoma visko aprašyti. Būtų gera, kad Brazilijoje gyvenantieji Velionio geri pažįstami ir draugai parašytų apie jį savo atminimų pluoštą. Čia dar tik priminsime tai, kad Krupavičius ne- priklausomos Lietuvos kūrimosi metais buvo vidaus rei- kalų ministerijos socialinio skyriaus ypatingu reikalų valdininkas, vėliau žemės ūkio ministerijos žemės refor- mos sekretorius. Nuo 1920 iki 1926 metų visų seimų ats- tovas, juose Lietuvos krikščionių demokratų bloko ly- deris ir partijos pirmininkas. Po 1926 metų perversmo dar demokratiškai išrinkto paskutinio seimo pirmas vice pirmininkas 1923-26 metais buvo žemės ūkio ministras ir daug pasidarbavo praveisti žemės ūkio reformai.

Nuo 1927 iki 1929 metų studijavo Prancūzijos Lil- le ir Tuluzos universitetuose sociologiją, ekonomiką teisę ir žurnalistiką. 1930 metais Kauno karo komedan- to buvo internuotas Garliavoje. Nuo 1931 iki 33 profeso- riavo vilkaviškio dvasinėje seminarijoje. Nuo tų parei- gų pareigų pats atsisakęs buvo veiverių ir Suv. Kalva- rijos klebonas. 1948 metais pakeltas prelatu. Už savo raštą vokiečių valdžiai, prote- tuojančią prieš žydų naikini- mą Lietuvoje ir už kitas daromas neteisības jis buvo areštuotas, kalintas iki išliuosavo iš kalėjimo amerikie- čių kariuomenė. Pokario metais apsigyveno Amerikoje, Ansonijoje, vėliau, iki mirties gyveno ir veikė Čikagoje.

Amžinąją laimę suteik jam, Viešpatie!

eivių.

Buvo nešama apie 100 pla- katų su įvairiais užrašais. Ke- li jaunuoliai nešė karstą su užrašu: «Žmogaus teisės mi- rusios ir palaidotos» Demons- trantai pasakė visą eilę kal- bų. Visa demonstracijos eiga buvo tvarkinga ir pavyzdin- ga. Ją pravedė Romas Ke- zys, neseniai lankęsis Turki- joj Brazilskų reikalui. Kalbas pasakė International Refugee Committee pirmininkas Char- les Steinberg lietuvių vardu kalbėjo Antanas Mažeika. Kal- bejo dar latvių, estų, lenkų ir vengrų atstovai. Demons- tracijoje priimta atitinkama rezoliucija

Demonstraciją filmavo ir vakare rodė visos didžiosios televizijos stotys, su reikalu supažindino milijonus žiūro- vų. Su lietuviams pasikalbėji- mus dar padarė visa eilė ra- dijo stočių.

Gen konsulas Simutis si- ž- nojo ir pranešė visiems ano nelaimingojo lietuvių pavar- dę: Simonas Gruzdė.

(Apie tą neeilinę demons- traciją kitomis progomis pa- rašysime daugiau.)

5,000 pabaltieciū demonstravo prie J. Tautų

NEW YORK. — Pabaltiečių surengta demonstracija prie J. Tautų spalio 18 d. vyko sėkmingai. Policijos apskaičiavimu dalyvavo daugiau kaip 5000 žmonių, 100 su viršum vėliavų ir daug žiūrovų iš šalies. Kalbas pasakė daugiausia jaunesnieji atstovai. Iš lietuvių tarpo jaunimo var du kalbėjo inž. Vyt. Radziva nas, Batuno vykdomojo komiteto pirmininkas K. Miklas, ypač ugningą kalbą pasakė prel. J. Balkūnas. Buve sugie doti Amerikos ir visų Pabaltijo tautų himnai. Nors stiri

apsauga neleido priėti prie JT pastato, bet demonstracija tvarkingai nužygiavo kitomis gatvėmis ir sugrįžo atgal. Jau nimas prieš JT pastatą viešai sudegino dvi Sov. Sąjungos vėliavas. Tai vėliau buvo parodyta ir per televiziją.

Demonstracijose dalyvavo žmonių iš New Yorko, Washingtono, Baltimorės, Waterburio ir kt. Televizijos, radijo ir spaudos atstovai atidžiai sekė ir filmavo demonstracijos eigą. (Plačiau duos mūsų korespondentas iš New Yorko).

At-ku Federacijos Tarybos Posėdis

Pirmasis naujai išrinktos Ateitininkų federacijos tarybos posėdis įvyko Dainavoje spalio 17-18 dienomis. Susirinko dešimts narių. Šio posėdžio pagrindiniai uždaviniai — išrinkti tarybos pirmininką ir sudaryti ateities veiklos planą. Beveik sunkiau buvo pirmąjį uždavinį išspręsti. Galų gale, apskambinus nedalyvaujančius narius, atsklausiant dėl jų siūlymo į pirmininkus, anksti sekmadlenio rytą buvo išrinktas pirmininkas — tėvas Gediminas Kijauskas. S. J.

Dėl ateities veiklos buvo siūlyta įvairių svarstytiųjų problemų «Ateitininkijos metų» užbaigimas, lietuvių parapijų padėtis, ateitininkų centro įsteigimas, ideologinės deklaracijos rašymas, dvasios vadų

trūkumas, suderinimas ideologijos su įsijungimu į veiklą, struktūrinių vienetų rolės pakeitimas, ateitininkų vieta bendrinų organizacijų plotmėje, sąjunga ir sąjūdis, studentų bei moksleivių kursų ir stovyklų įtaka į vienetų veiklą.

Sekantį posėdį nutarta šaukti Clevelande sausio 16-17 dienomis ir jame negrinėti temas: 1) SAS ideologinė kryptis: ko studentai siekia, sudarydami savo programas? Ar jų metodai efektingi? Kodėl nesugebama išlaikyti vyresniųjų studentų ir t. t. 2) Globėjų bei vadovų parengimo metodai. Pirmąją temą referuos buvęs SAS pirmininkas Antanas Razgaitis ir dr. Kęstutis, o antrąją Gabija Juozas pavičiūtė.

ČIURLIONIECIAI RENGIASI Į PIETU AMERIKA

Čiurlionio ansambly jaučiamas naujas tempas ir pakelta nuotaika. Pailgėjo repetici

jų laikas. Ansambly matyti naujų veidų. Jaujų veidų ir veidų, kurie kiek anksčiau

buvo matomi čiurlioniečių eilėse, bet buvo trumpam pradingę iš šio ansamblio sąstato.

Padidėjo darbai maestro A. Mikulskiui ir jo asistentui koncertmeisteriui R. Babickui. Ansamblis, anot Mikulskio, vyks gerai pasiruošęs. To reikalauja lietuvių garbė.

Ona Mikulskienė intensyviai dirba su kanklininkų grupe. Šokėjai ruošiasi parodyti dar kartą lietuvių tautinių šokių grožį Kolumbijos ir Venesuelos gyventojams.

Nors išvyka turės pirmąjį koncertą birželio 21 d., bet pasiruošimas reikalauja laiko. Tad čiurlioniečiai nesnaudžia.

Kartu su ansamblio pasiruošimu vyksta ir kiti darbai, be kurių tą išvyka negalėtų įvykti. Darbų ir reikalų daug. Tad sudaryta ir komitetai, kurie padės tvarkyti materialinius išvykos sunkumus — finansinius, informaciją ir t. t.

Sudaryta garbės ir vykdomasis komitetas. Garbės komitetan pakviesta eilė organizacijų atstovų, ansamblio garbės narių bei rėmėjų ir garbingųjų mūsų veikėjų. Prezidiumas buvo sudarytas iš: dr. D. Degesio, pirm., ir narių dr. A. Butkaus, V. Čyvo, K. Karpiaus, R. Kuduko, A. Kuprevičiaus ir J. Stempučio.

Vykdomąjį išvykos komitetą sudaro: pirm. F. Eidimtas, O. Jokubaitienė, vicepirm. I. Bublėnė — sekretorė ir J. Malskis, išd. Komitetas dirbs kartu su Čiurlionio ansamblio valdyba, kurią sudaro: pirm. V. Plečkaitis vicepirm. A. Penkauskas, sekr. I. Navikaitė, išd. D. Dunortienė, namų administratorius P. A-

šiotas ir narys G. Aras.

Ratas, žodžiu sakant, užsuktas. Laukiama lietuvių, ne tik clevelandiečių, bet ir kitur gyvenančių ne tik moralinės, bet ir materialinės paramos. Aukus prašoma siųsti: J. Malskiui, 17904, Ingleside, Cleveland, Ohio 44119.

LIETUVOJ ŽUVO

4212 ŽMONIŲ

Okupuotoje Lietuvoje didelė eismo nelaimės. Daugelis jų — dėl neatsargumo. Apie tai «Tiesa» rašo:

«Isiliaksmėnusiios Surdegio kolūkio melžėjos, eidamos Surdegio — Subačiaus keliu, nutarė sugauti važiuojantį motociklininką. Nutarta — pada rta. Motociklininkas virsdamas sūsižalojo veidą, o ji gaudžiusi G. Miliūnienė susilaužė ranką.

Vilnietis P. Vadimovas neblaivus kaisiojo koją po važiuojančios mašinos ratais. Sulaikytas pareiškė kad norė jo pajuokauti, nes žinojo, kad mašina nesuvažinės, pasuks pro šalį. Tai bent drąsa, tai bent pokštas!.

Neseniai surengti patikrinimai parodė, kad 80 procentų nusižengusiųjų taisyklėms gerai žinojo, kur ir kaip perėti gatvę, kaip elgtis kelyje. Tačiau, nepaisydami reikalavimų, ėjo, kur kam patiko. Jų tarpe buvo panevėziečių autokompresorių gamyklos inžinierius P. Žemaitis, technologas G. Barauskas, kauniečiai staklių gamyklos inžinierius V. Kurilavičius, gydytoja M. Apolinskienė.

O gal nieko baisaus kada einama, kur norima ir kaip norima? Deja...

1969 metais dėl pėsčiųjų kaltės įvyko 853 avarijos. 171 žmogus žuvo, o 712 buvo sužeisti. Per šių metų aštuonis mėnesius jau 102 žuvo, 648 sužeisti. Daugeliui pasitarųjų ši skaudi pamoka pasiliks visam gyvenimui, bet kodėl iš to nepasimoko kiti ir nedaro išvadų? Per paskutiniuosius dešimt metų respublikoje žuvo 4212 žmonių ir 17,174 sužaloti».

J. Žvilb.

KAIP IŠVENGTI ŠIRDIES PRIEPUOLIO

Žmogus turi daugiau galių, mybių staigiai mirti, sulaukęs 60 ar 70 metų, jei jis dabar turi aukštą kraujo spaudimą, rūko, sveria 25% virš normalaus svorio, aukštas kraujo cukraus kiekis, elektrokardiograma nelygi, ir kraujuje daug cholesterolio. Gydytojai pataria, kad mankšta turi būti palaipsniui pradėdama, pastovi ir dažna, kad nesužalotų sveikatos.

IŠ VĖSIOS MAŠINOS Į ŠALTĄ KALĖJIMĄ

Tokio mieste taksio vairuotojas atsisakė išlipti iš savo vėsinaimo automobilio, kai jį areštavo už per greitą važiavimą. Sunkvežimis nuvilko mašiną iki policijos stoties, kurioje kitu raktu iš lauko atrakino taksį ir vairuotoją pasodino į dar vėsesnį kalėjimą.

Liepsnos ir Apmaudo Asočiai

JURGIS GLIAUDA

PREMIJUOTAS ROMANAS

(Tęsinys)

— O Marse ką darysi? — erzino vyrą kolūkiečiai. — Nuskraidinsi ten Dareiką, o jis atras aukso rūdą ir pasidarys milijonierium

— To nebus. Garantuoju. Plėšininčių žemių ten lauko galo neužmatysi. Pirmas transportas — matininkai ir melioratoriai. Viskas pramatyta.

— Tai ir į Marsą atgabensi melioratorinę problemą?

— Kokią gi?

— Žinai gi, kodėl pas mus melioratoriai neveda. Bastūnais gyvena. Šiandien čia, rytoj — kitur. O žmoną vieną palieka. Nesimato su nuosava žmona per iščius mėnesius.

— Tai ne problema, — atkirto Baikauskas. — Žmona — ne problema. Mokslas piliules sugalvojo. Prarys piliulę ir žmonos nereikia.

Vyrai sudrebino sienas bekvatodami. Moterys irgi šypsos.

— Aš geriau musę prarysiu, ne tokią piliulę, — nusikeikė kažkuris.

— Socializmo statyboje galvok apie kolūkių, ne apie save, — atšovė Baikauskas.

— Kad aš turėčiau tokių piliulių, — pasakė Baikauskienė, — aš iš jų tau košę išvirčiau. atsirado Melioratorius ant Marso!

— Kuo laikėsi prancūzų komuna, — suriko Baikauskas, ar žmonom? Barikadomis laikėsi. Pa

studijuok leninizmą. Gal būt draugas Šapira, visa tai girdėdamas, lik patyliukais išsėlintų iš kambario, ne pusės žodžio netaręs.

Tokios rūšies disputai — ne jam. O man atrodo, kad visa tai reikia metrikon dėti. Gyveno žmonės, svajojo, Marsą rinkosi žadėtąją padangę. Per purviną mūsų kolūkyje, per žmoningą, reikia Baikauskui smegenis pravėžinti. Iš jo kliedonių susidaro mūsų kolūkio sėkmės. Geros, naujoviškos, neužvoši tų sakmių užmaršties akmenimis. Gal po šimto metų tikrai kursuos raketos — autobusai Žemė-Marsas ir atgal, ir ta kolūkietiško polėkio sėkmė parodys tikrą mūsų žmogaus veidą..

— O kaip ten, Baikauska, Marse su sodybiniais sklypais? Ar duosi juos žmonėms didesnius, kaip čia Raikūnas?

— O, — suriko Baikauskas, — žiūrėkite į ją!

— Jis dūrė pirštu į drąsą moterėlę.

— Nerūpi jai socialistinis reikalas, tik sodybinis sklypas. Nerūpi jai tarybine ekonomija, tik kad galėtų, kaip kokia privatinkė, prikišti į lysvą daržovių ir rauti sau agurkų, morkų, kopūstų. Avelę atšerti, savo vištelių kiaušinius rinkti, tikrinti su pirštu vištos dėslę, ar višta su kiaušiniu! To nebus ant Marso! Nuolaidų privatininko interesams nebus. Bus grynas kolūkis, grynas socializmas, Nuolaidų privatininkui nebus!

Šapira sako, kad esėjai buvę filosofai, taigi tik mąstymas buvo jų papirusų tema. Mes gi, socializmo statytojai, esame ekonomistai, taigi ekonomika gali būti mūsų mąstymas papirusuose.

Va, įrašau į savo papirusus raportą. Tai:

— Raportas į Marsą, persiųstas Baikausko

kelionės proga:

Tema — Žemės kolūkis.

Nuo 1960 metų mūsų atlyginimai padidėjo net 175 procentais. Tačiau tas skaičiavimas atremtas į tokią bazę, kad ta bazė panaikina nušimčių efektą. Ir ekonominį ir propagandinį. Esme glūdi ne atlyginime, o sodybinio sklypo išdirbime. Be sodybinio (privaciai išdirbamo sklypo po žemės, Red.) sklypų nebus kolūkio. Iš sodybinio sklypo minta ne tik kolūkietis, bet ir miestas, Tiesiog žemdirbystės stebuklas, kad iš mažyčio sklypelio minta didelė šeima ir dar atlieka spekuliacijai. Iš ketvirtadalio hektaro tokiam sklype gauna penketą centnerių grūdų, aštuonis centnerius bulvių, du centnerių daržovių, išlaiko pašaru karvę, porą kiaulių, tuziną vištų su gaidžiu. Jei pašaro pritrūksta, priperka iš kolūkio. Tačiau tas pašaro pripirkirkimas toks nesugaunamas, kad Raikūnas tik ranka pamoja — parduok savikaina

Pievoje, tarp besiganančių karvių kolūkio pievoje nei privačių gyvulių, nei socializmo neįmatai..

Tyli pirmininkas, ir tyli sienlaikraštis, ir rabkoras ir pats rajonas. Ir kuo mis kolūkietis, jeigu jo gyvutius išvarys iš kolūkinės pievos?

Kartą viena boba laisvame turguje pardavė nepaprastai daug kiaušinių. Raikūnas pasišaukė ir pasakė:

— Kiekvienai tavo vištai išeina po šimtą kiaušinių. Tiek gi pardavei. O kaip šeima? Kiaušinių vaikai nevalgo?

— Valgo, drauge pirmjinke, kur nevalgys? Valgo.

(B. D.)

"NOSSA LITUANIA"

Rua Juatindiba, 20
Caixa Postal 4421
Sao Paulo, E.S.P.
Tel.: 273-03-38

LIETUVIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS

Diretor responsável Dr. José Ferreira Carrato

Redator: JONAS KIDYKAS

Administr.: JONAS BRUŽIKAS

PRENUMERATOS KAINA METAMS: N Cr.\$ 20,00 visoje
Amerikoje. GARBĖS PRENUMERATA N Cr.\$ 100,00 P.
Paskiro Nr. Kaina Cr.\$0.40

SKELBIMAI: pirmame puslapyje N Cr. \$ 40,00 paskutiniajame
N Cr\$ 20,00. viduriniuose puslapiuose N Cr.15,00
Ilgalaikiams skelbimams daroma nuolaida.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy pirtvarko savo nu-
žiūra. Nenaudoti raštai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasira-
šyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos ir leidėjų nuomonę. Už skel-
bimų turinį redakcija neatsako.

AZILIO TEISĖ IR

Diktatūros Tironams Išduotas Lietuvis

Viso pasaulio lietuvis, o taip pat ir humanistiško nusis-
tymo kitus kultūringųjų tautų žmones tiesiog supurtė žinia
kad amerikiečiai rusams atidavė azilio teisės ieškojusį lietu-
vį, kuris prie Massachusetts krantų lapkričio 23 d. pasiekė
JAV pakrančių sargybos laivą Vigilant. Tas lietuvis buvo So-
vietų laivo radijo operatorius. Rusų laivas buvo priartėjęs
prie amerikiečių pasitarimams žvejybos teisių klausimais.

Nežiūrint, kad pabėgęs lietuvis prašėsi prieglaudos tei-
sės, kaip politinis pabėgėlis, amerikiečiai jį atidavė rusams.
Kaip skelbia Associated Press agentūra, rusai tą lietuvį su-
rišo ir primušę nusinešė į savo laivą.

◆ ◆ ◆

Galima suprasti, kas laukia to nelaimingo žmogaus, ku-
riam Amerika atsisakė duoti prieglaudos teisę, kurią jam,
kaip politiniam pabėgėliui garantuoja tarptautinė teisė.

Ir negalima manyti, kad čia kaltas tik to amerikiečių
laivo kapitonas Ralph W. Eustis. Dėl šio lietuvių pabėgėlio
vyko derybos su rusais aštuonias valandas. Amerikiečių lai-
vo vadovybė tuo laikotarpiu palaikė ryšį su savo vadovybe
JAV žemyne, kuri, nėra abejonės, susisieki su Washingtono
įstaigomis Taigi juo didesnė yra amerikiečių atsakomybė.

Šių derybų dėl lietuvių išdavimo rusams metu laive bu-
vo ir Jūrų Produktų Sąjungos pirmininkas latvis Robertas
M. Briezė, pats pabėgėlis nuo rusų iš Latvijos. Tą įvykį ste-
bėjęs jūrų kilmės maisto prekiautojų sąjungos egzekutyvo di-
rektorius H. Nickerson spaudai pareiškė, kad jis niekada
daugiau nenorėtų būti tokios scenos liudininku.

◆ ◆ ◆

Kiekvienas kultūringas žmogus šitokių laisvės ieškan-
čio žmogaus išdavimu bus pasipiktinęs. Jau šituo atžvilgiu
turkai pasirodė daug kultūringesni ir politiškai sąmonin-
gesni, nes jų juridinės įstaigos išnešė pakartotinus spren-
dimus, kad lėktuvu pabėgę ir prieglaudos teisės pasiprašę Bra-
zinskai neturi būti gražinti. O Brazinskių atvejis buvo žymiai
komplikuotesnis, turint galvoje žuvusią lėktuvo palydovę ir
sužeistus pilotus Amerikiečiams tokios problemos nebavo.
Čia buvo reikalas tik vieno, ieškojusio pabėgėlio teisės lie-
tuvio, kurį amerikiečiai išdavė raudonosios diktatūros bu-
deliams.

Toks elgesys tiesiog nesuprantamas. Tiek daug tūkstan-
čių kubiečių bėga laisvės ieškodami iš savo raudonųjų pa-
vergtos tėvynės ir randa prieglaudą Amerikoje, kaip gi ne-
bėbuvo vietos tam vienam lietuviui?

◆ ◆ ◆

Liūdniausia, kad šis įvykis atitiko Padėkos dienos iš-
vakarėse, kad mes prisimename tuos aštuon britų priespaudos
pabėgusius piligrimus, kurie čia norėjo surasti laisvės šalį
ir kurie čia pasiryžo sukurti laisvės kraštą. Ta laisvės dvasia
turi būti ypatingai ryški šiomis dienomis, kada ir preziden-
tas, ir spauda ir kiekviena šeima taip ryškiai prisimena
laisvėje pasiektą gerovę ir jaučia pareigą būti dėkingiems.
Kaip gi kitaip būtų galima pareikšti tą dėkingumą, jei ne
pastangomis suteikti laisvę tiems, kurie jos ieško, bėgdami
nuo kruvinosios Sovietų diktatūros?

Amerikiečių lakūnai ir kariai šiomis dienomis įvykdė
herojišką žygį besistengdami išvaduoti savo belaisvius iš rau-
donųjų siaurės Vietnamo lagerių. Bet gi šiuo atveju ameri-
kiečių laivą pasiekė jau vienas toks raudonųjų belaisvis Tai
kas, kad jis dar neturėjo amerikiečių pilietybės ir buvo lie-

„Laisvės statula iš gėdos turi nulenkti galva“

Tuos žodžius susijaudinęs žmonėms.
pasakė garsusis televizijos ži-
nių komentatorius George
Putnam savo žinių programo-
je, smulkiai n pasakojęs lie-
tuvio jūreivio pagrobimo ei-
gą. Visos televizijos stotys
Los Angeles mieste plačiai
pristatė šį įvykį. Taip pat ir
spauda. Amerikos visuomenė
rusų brutalumą pamatė viso-
je auogybėje.

Reikia stebėtis, kaip eilinis
amerikietis jautriai reagavo į
bestališką rusų elgesį ir ame-
rikiečių pareigūnų žioplumą
ar pikta valią. Viena radijo
stotis, kuri priima žmonių pa-
reikšimus telefonu, lapkričio
29 ištisą dieną tik ir kalbė-
jo apie lietuvių jūreivio pa-
grobimą. Skambino šimtai
žmonių ir smerkė ne tik ru-
sus, bet ir mūsų valstybės de-
partamentą ir pasienio apsau-
gos atsakomą pareigūnų.
Daugelis iš Los Angeles skam-
bino į Washingtoną, aiškinda-
miesi reikalą. Vienas karo ve-
teranas apeliavo į visos Ame-
rikos karo veteranus, kvies-
damas tūkstančiais telegramų
užpildyti prezidentūrą ir pen-
tagoną ir reikalauti Rusiją
lietuvių gražinti Amerikon.
Kai liberalas radijo komenta-
torius pasakė, jog jo šis įvy-
kis neįaudinas, tuoj paskam-
bino žmogus ir pareiškė, kad
jis neturįs teisės komentuoti
ne tik žmogaus, bet ir šuns
mirties. Kalbėjo ir žydai, iš-
keldami ta proga visus rusų
nusikaltimus žydų tautybės

žmonėms.
KAIP REAGAVO LIETUVIAI?

Judama spontaniškai. Kiek
žinoma, telegramomis preziden-
den ui ir valstybės sekretoriui
pirmiausia reagavo Re-
zoliucijoms remti komiteto
pirmininkas L. Valiukas, pra-
šydamas praveisti pilną invest-
gaciją. Lietuvių Bendruomenės
Santa Monicos apylinkės
valdyba išsiuntinėjo pareiški-
mus spaudai ir laiškais kongres-
manams ir senatoriams prašė
įvykiui ištirti sudaryti
specialią kongresinę komisi-
ją. LB Los Angelės apylin-
kės valdybos ir ALTO globo-
je susiorganizavo Lithuanian
American Action Committee,
kuriam ėmėsi vadovauti Uo-
gintas Kubilius. Nuo gruodžio
1 pradėta piketuoti federali-
niai rūmai. Piketuojama išti-
sas 24 valandas kasdien. O
gruodžio 5 (šeštadienį) buvo
masinės demonstracijos. Jau-
nimas paruošė peticiją ir ren-
ka parašus.

Laiškus ir telegramas pre-
zidentui ir valstybės sekretoriui
gausiai siunčia lietuviai
ir amerikiečiai.

Rusai lietuviams davė nau-
ją kankinį, kurs atgaivino
tautiškai apsnūdusius ir su-
jungė visuomeniškai susiskal-
džiusius. Atrodo, kad vi-o pa-
saulio lietuviuose prasidės re-
zistencinės dvasios renesan-
sas.

400 Metu Lietuvių Giesmyno Sukaktis

Pirmosios lietuvių giesmės
(77) buvo atspausdintos su
gaidomis Martyno Mažvydo
1547 metais išleistoje knygo-
je — Catechismus prasty
szadei — Pirmojo Giesmyno
pirmoji dalis 1566, ir antroji
dalis 1570 metais, paruoštos
Martyno Mažvydo, išleistos
Karaliaučiaus lietuvių ev. liu-
teronų parapijos kunigo Bal-
tramiejiaus Vilento, Karaliau-
čiuje.

Sakoma, gera knyga žmo-
gui gali būti draugas ir paly-
dovas per visą gyvenimą, bet
geras geras giesmynas sie-
kia ir už gyvenimo ribų. Tai-
gi, pirmasis giesmynas iš
1570 metų savo krikščioniš-
kos tiesos lietuvišku žodžiu,
įpintu melodijoje buvo bran-
gi dovana lietuviams.

Tai pirmas pilnas giesmy-
nas, turi jau 135 giesmes, tin
kančias visiems metų sekma-

tuvius, bet jis buvo žmogus ir atiduoti jį mirčiai ar ilgalai-
kiam kalinimui bei sunkioms tortūroms yra labai žiauru ir
nežmoniška, priešinga tarptautinės teisės ir humaniško
nuostatams, garantuojantiems azilio teisę politiniams pabė-
gėliams.

◆ ◆ ◆

Jau bus 85 metai ateinančiais metais, kai Amerikos pa-
krantėje prie Atlanto New Yorke yra pastatyta garsioji Lais-
vės statula. Tai gyvas liudijimas šio krašto gyventojų nusis-
tymo — garantuoti laisvę saviems piliečiams ir ginti lais-
vę visur, kur tik galima. Tą idėją iškilmingai išreiškė poetas
Emma Lazarus, kurios šie žodžiai yra iškalti Laisvės sta-
tuloje:

Duokite man savo pavargusius, savo neturtėlius,
Jūsų prispaustos masės trokšta laisvai atsikvėpti;
Nelaimingieji atstumtieji gausūs jūsų pakrantėj,
Siųskite juos, tuos benamius, audros išbloks-
/tuosius pas mane
Aš iškeliu žibintą pr e savo aukso durų.

Tai svarbus testamentas amerikiečių kartų kartoms, ir
mes protestuojame, kad tos Laisvės statulos kaimynystėje
šis testamentas buvo sulaužytas, prieglaudos teisės pasipra-
šius, lietuvių išduodant aukta tironiškos tironijos budeliams.

J. Pr.

dienams ir šventėms Gies-
mes pradėjo rašyti trys Ka-
raliaučiaus Albertinos Univer-
sitetu profesoriai, lietuviai Ra-
polionis, Kulvietis ir Kyrtafor-
ras. Jų paraginti teologijos
studentai, jau pagauti kūrybi-
nio entuziazmo, tapo lietuviš-
kos raštijos pradininkais. Jų
tarpe bene žymiausias, Mar-
tynas Mažvydas, surašė apie
70 giesmių, o draugai sudėjo
ties pat. Savo sukurtas gies-
mes atsiuntė ir du ev. refor-
matų kunigai Šeduikionis ir
Marcianus iš D. Lietuvos.

Tai bendrai jie dėjo pama-
tus lietuviškam giedojimui. Jų
pradėtas darbas, vėliau kiek
taisomas ir tobulinamas, buvo
pasekamas vėlesnių giesmy-
nų leidiniuose. Kai kurios
mažvydinės giesmės gieda-
mos ir dabar.

Kartu su kūrybiniu darbu
lietuvių kalba tapo išstobulinta,
kilo į kultūrinę viešumą.
Berašė tautai atsivėrė nau-
jos pažangos galimybės. Lie-
tuvio savijauta augo, jo ats-
parumas stiprėjo. Tuomet tai
ypač reikalinga, nes po 1559
metais pasirašytos Liublino
sutarties Lietuon pradėjo
veržtis lenkų aristokratinė
įtaka.

Spausdintas žodis lietuvių
tarpe greit plito greit pasiro-
dė ir knygos pasaulinio turinio:
iki to paties 16 to šimt-
mečio galo jau buvo atspaus-
dinta apie 30 įvairaus turinio
knygų.

Lėta bet tvirta pažanga for-
mavo kaimiečio luitį iki to-
kio laipsnio, kaip kun. Kristi-
jonas Donelaitis juos aprašo
savo poemoje «Metuose».

Visoje tautos rezistencinės
istorijos eigoje lietuviška kny-
ga liko gyvastingumo šaltiniu.
Kentėjo dėl jos ir knygnešiai,
bet jie laimėjo.

Šiandien, kokiame žemyne
lietuvių ir bebūtų, visur
jau išdygo spaustuvės, leidžia
mos knygos tęsti tautos ryž-
tą, kartu paveikt jaunąją ge-
neraciją, kad spręstų laiko
problemas saviškių požiūriu.

Svarbu šią 400 metų Gies-
myno sukaktį švęsti ir Chica-
goje kur šio šimtmečio pra-
džioje daugiau buvo atspaus-
dinta knygų negu Lietuvoje
kaip rodo platintojas
gali būti žinoma, kad
bene buvo Jonas Kulys, čika-
giskis vaistininkas.

Malonu, kad galime sukakties
parodą suruošti plačiai
žinomame Balzeko Lietuvių
Kultūros Muziejuje Chicago-
je, kur knygos rūpestingai
prižiūrimos Giesmynų paroda
buvo atidaryta lapkričio 29
diena.

Komitetas,

Jau mystės AIDAS

MŪSU JĖGOS, MŪSU ŽINIOS, LAISVAI LIETUVAI TĒVYNEI

TĒVO
ANTANO
SKILTIS

KO VERTAS VAIKAS?

Paskutiniu metu įvyko trys atsitikimai, kurie parodo, kiek svarbu žmogui jausti, kad jis pats yra ko nors vertas.

Sekmadienį, per Mookos lituanistinės mokyklos metų užbaigą septyni mokiniai, nuo pat pradžios už scenos uždangos nekantriai laukė, kol ateis jų eilė perskaityti dalį apysakos apie «Oželį», nekantriai šnekučiuodami, su popiereliais rankoje. Tą vakarą jie jautėsi labai svarbūs ir įvertinti.

Vienas iš vyresniųjų mokinių buvo paruošęs eilėrašį, bet jo nedeklamavo, kadangi nebeatsiminė paskutiniųjų eilučių. Sakė: «Aš turiu gerą galvą, bet pamiršau paskutiniąsias dvi eilutes.» Kad jaunas žmogus gali visai nuosirdžiai pasakyti, turįs gerą galvą tai yra gero auklėjimo namuose ženklas. Kaip dažnai pasitaiko, kad vaikui tėvų ir mokytojų žodžiai atrodo barimas, kuris jį suniekina ir nuvertina. O kaip tik tėvų didžiausia pareiga yra padėti vaikui pajusti, kad jis yra svarbus jų akyse, ir kad jis turėtų būti svarbus ir vertingas savo paties akyse.

Iš priešingos pusės, paimkime kai kuriuos mūsų organizacijų posėdžius. Pasitaiko, kad neateina reikalingas skaičius narių, nes kiekvienas sako: «Jeigu aš nenuėisiu, nieko neatsitiks, nes kiti ateis.» Tas suaugęs žmogus, kažkur tarp vaikystės ir subrendimo, prarado jausmą, kad jis yra svarbus ir reikalingas. Kadangi jis pats savo širdyje nesijaučia esąs vertingas sau ir kitiems, tai nukentčia ne tik jis pats, bet ir kiti tos organizacijos nariai.

Iš 300 šeimų, kurias kalėdodamas aplankiau, pasitaikė 4 lietuvių šeimos, kurios nebesilaiko lietuviškų papročių ir nenorėjo kalėdaičių, sakydamos: «Mes čia gyvename brazilų tarpe, nenorime nuo jų skirtis.» Tuose pačiuose namuose stovi kalėdinė eglutė, kuri yra kilusi iš Vokietijos, ir prakartelė, kilusi iš Italijos. Jie nesigėdi švęsti Kalėdas pagal kitų tautų papročius. Gražu, kad iš lietuvių išmoksta mūsų papročius brazilai — tokių šeimų sutikau aštuonias. Jos prašė pašventinti namus ir palikti kalėdaičių.

Kalėdų šventės yra graži proga pamokyti vaikus mūsų papročiu, Jeigu vaikai dalyvauja kūčių ruošoje bei apeigose, jie gražiai pajunta savo svarbų vaidmenį šeimoje: kad jų dalyvavimas yra svarbus. Tegul padeda papuošti stalą, tegul perskaito ar sukalba maldą kūčių vakarą. Tegul iš mažens pripranta, kad jie turi savo

Ar Girdite?!

Ar girdite, kaip laivo bortas dreba
Nuo pulso plystančios širdies —
Jie gyvą žmogų užkalė į grabą,
Spiovė į veidą laisvės ir mirties.

Pakrantėj sėdi grįžę sotūs liurbiai,
Kalakutienu užsigerdami,
O ten gyvybę po lašelį siurbia
Mūs kraujo broliui, nepalikdami

Jokios vilties, kai laivo bortas dunda
Jau budelio žingsniu klaikiu...
Aš paimu nuo Simo lūpų skundą
Ir jį priešmirtinį šaukiu!..
O milžiniškoji Laisvės statula
Stovi kurčia ir akla?

Kazys Bradūnas

svarbų vaidmenį šeimoje ir lietuviškojo gyvenimo bendruomenėje, kad neišaugtų tokiais, kurie vis mano, kad «kiti dalyvaus», «kiti ateis», «kiti paaukos», o jie niekam nenaudingi ir nereikalingi.]

Panašiai yra ir su stovyklos registracija. Vieni sako: «Tegul šiais metais kiti dalyvauja, o mes pažiūrėsime.» Būtų daug geriau, jeigu pats vaikas, gal ir su tėvu ar motina, ateitų į kleboniją ir užsiregistruotų stovyklai. Tegul pajunta savo atsakomybę ir savo asmenišką vertę.

Baigti Mokslo Metai

Šv. Kazimiero parapijos lituanistinės mokyklos Mookoje mokslo metai baigėsi gruodžio 13 dieną šeimyniška švente. Popiet šv. Mišias laikė ir pamokslą sakė mokyklos globėjas T. Jonas Kidykas. Kiek kas galėjo jungėsi prie giesmių ir jaunimas stengėsi Mišias sekėti knygutėse.

Po mišių salėje mokytojas Alfonsas Petraitis pravedė trumpą programą. Per įžanginį žodį pabrėžė, kad mokyklos darbas apsimoka, jeigu iš visų vaikų nors vienas ar du išaugtų taurūs lietuviai. Tėvas Kidykas padėkojo mokytojams už darbą ir padovanojo jiems atminčiai dovanas, kartu kviesdamas tėvus savo vaikus ir toliau siųsti į lituanistinę mokyklą. Minėjo, kad bus atgavinama ateitininkų kuopa, kurion įsirašyti kviečiami mokiniai. A. Petraitis su mokytojais Janina Valavičiene ir Antanu Saulaičiu, SJ išdalino pažymėjimus 7-iems pradinio skyriaus mokiniams ir 11-kai gimnazijos klasės mokiniams.

Meninėje programoje dalyvavo visi mažieji mokiniai. Įvade Kristina Valavičiūtė (prie pianino) ir Irena Petraitytė (armonika) pagrojo lietuvišką melodiją. Deklamuoti eilėrašį išėjo Andrius Valavičius, o jį sekė eiliuota apysaka «Oželis», kurioje dalyvavo Stasys, Maristela ir Sofija Žutaitai, Andrius Valavičius, Sergijus Karašauskas, Irena Petraitytė, Kristi

na Valavičiūtė ir Regina Šlepetytė paskambino klasinius veikalus pianinu.

Baigiamuosius žodžius tarė mokytojų vardu Janina Valavičiūtė ir Lietuvos Bendruomenės vardu pirmininkas Juozas Čiuvinškas. Seimininkės įnešė skanių valgių ir gėrimų, o svečiai, kurių buvo iš viso apie 60, vaišinosi ir šnekučiuavo. Cena buvo gausiai išpuošta pačių mokinių per du šeštadienius padarytais kalėdiniais papuošimais ir Kalėdų eglute bei žvakėmis ant stalo.

STOVYKLOS ŽINIOS

Lietuvių jaunimo stovykla ruošiamą visiems nuo aštuonerių metų amžiaus sausio 5–12 dienomis ACM stovyklavietėje prie Billings ežero São Bernardo do Campo.

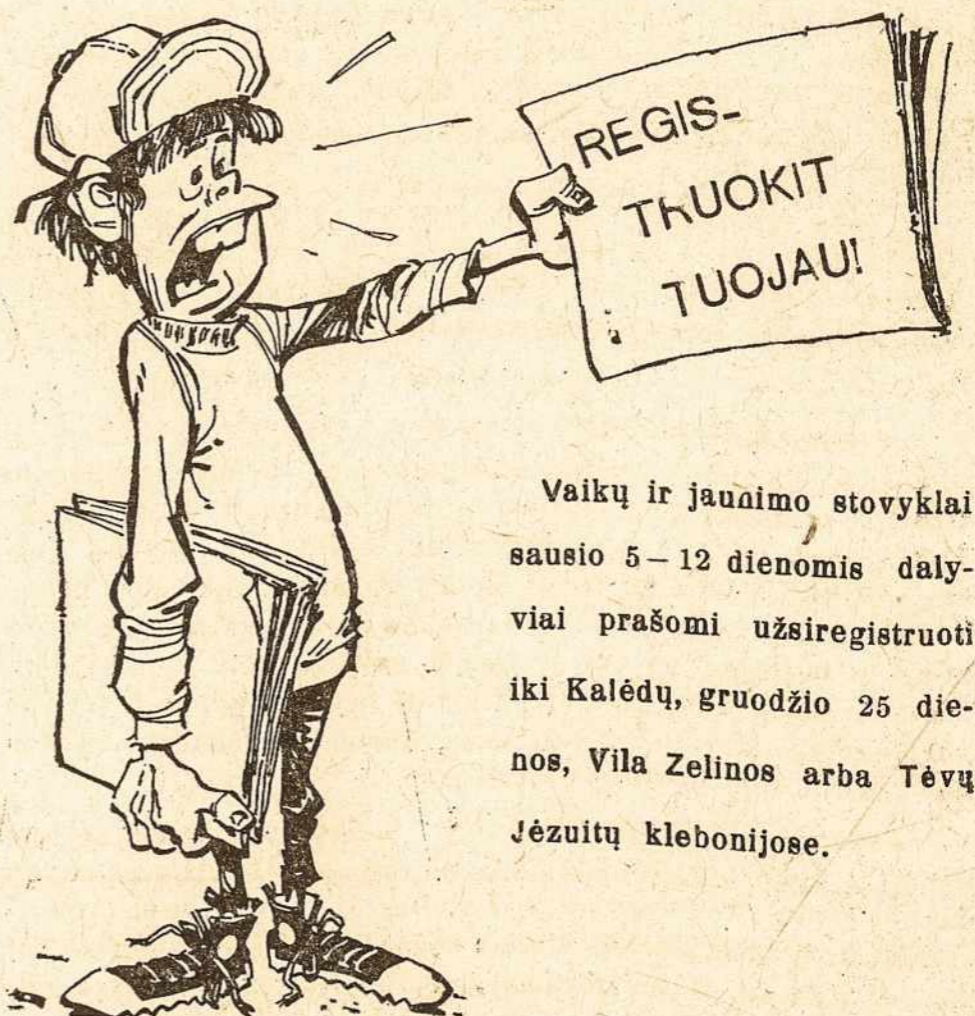
REGISTRACIJA. Registracijos lapai gaunami Vila Zelinos ir Tėvų Jėzuitų klebonijose bei pas organizacijų valdybas. Jie gražinami klebonijoms su 25 kruzeirų registracijos mokesčiu už kiekvieną vaiką. Tėvai savo vaikus užregistruoti raginami IKI KALĖDŲ, kad visiems būtų užtikrinta vieta ir kad stovyklos vadovai galėtų planuoti programą.

Stovyklos mokestis už pirmą vaiką 90 kruzeirų, už antrą 70 kruzeirų, už trečią 45 kr., įskaitant 25 kr. registracijos mokestį.

Populiarių dainų dainininkė Anelė Valaitytė, 23 metų, Vokietijoje išleido dar vieną savo plokštelę vokiškai. Ji taip pat dainuoja lietuviškai ir norėtų paruošti plokštelę gimtąja kalba. Anelė baigė Vasario 16 gimnaziją ir gyvena Munchene, nors dainuoti išvyksta į kitas Vokietijos bei Austrijos sritis.

Iš mokslo baigusiujų, dr. Veronika Ambrozaitytė Montrealyje, Kanadoje, baigė odontologiją ir išvyko vieneris metus dirbuotis tolimoje, Kanados srityje. Gimė 1947 metais Vokietijos tremtinių stovykloje Vida Kizytė baigė Los Angeles mieste psichologiją ir prancūzų kalbą, aukštesnį mokslą tęsė Arizonos universitete, o dabar ruošia doktoratą iš XVII amžiaus prancūzų literatūros.

CHICAGO. — Vakar dienos Chicago Daily News pacitavo lietuvių studentų suvažiavimo protestą, nusiųstą admiralui Chester Bender, pašienu apsaugos viršininkui,

Vaikų ir jaunimo stovyklai sausio 5–12 dienomis dalyviai prašomi užsiregistruoti iki Kalėdų, gruodžio 25 dienos, Vila Zelinos arba Tėvų Jėzuitų klebonijose.

Los Angeles Miesto Lietuviai

ZENONAS BAČELIS

(tęsinys)

Iš Las Vegas telefonu susitarta, kad Los Angeles aerodrome prie autobusų sustojimo mane pastiks pulk. Jonas Andrašiūnas ir pasiims mane kaip svečią pas save. Tad be rūpestėlių, kaip teks tvarkytis Los Angeles mieste, skridau per Pacifiko krautų kalnus. Keičionė vyko dienos metu ir buvo galima stebėti, kas dedasi «apačioje». Tas kraštas esąs turtingas mineralais bei druskomis. Bet teko matyti ir ūkio kultūros oazių. Vykstant iš aerodromo miestane buvo matyti žibalo šaltiniams gręžti bokštai, kurių iš sikišę snapai ritmiškai lingavo.

Lėktuvui ir autobusui pavėlavus, pulkininko sutartoje vietoje nebebuvo. Bet čia pat jam pakambinus, jis atvyko ir nusivežė. Pataikėm vakarienen. Bevalgant jis pastebėjo, kad jo pensijėlė maža, ir kad jį išlaikanti žmona. Bet žmona čia pat paklausė, ar gardūs esą Jono pagaminti mėsiniai. Be komplimentų teko pripažinti, kad jie buvo tikrai skanūs. Tuo būdu žmona norėjo pasakyti, kad jos vyras turi savo pareigas ir gyvena iš savo darbo. Malonūs prisiminimai iškilo, kai žmona, begurkšnojant arbatėlę, paklausė, ar aš atpažįstu arbatinį šaukštuką? Jis esąs iš mano vestuvinės dovanos jiems Lietuvoje. Va, kur pateko iš Lietuvos arbatinis šaukštelis ir kiek «svieto jis apkeliavo!» Tas šaukštukas sugražino mus į jaunystės dienas Nepriklausomoje Lietuvoje. O prisiminimų su kaupu. Su

pulk. Andrašiūnu mudu draugai nuo Panevėžio gimnazijos laikų. Per jį pažintis su jo tėvais, broliais, seserimis ir visa plačia gimine, su kuriais palaikėme artimus ryšius pradėdant 1908 metais iki pat pabėgimo iš Lietuvos. Tiesa, buvo dar viena pertrauka, tai Pirmojo Pasaulinio karo metu. Dabar vieni mūsų likę Lietuvoje, kiti gi išsiblaškę po visą pasaulį. O mudu su Jonu, jau seneliai pensininkai su maža viltimi, kad begalėsime sugrįžti Tėvynei, aš tėsinausi, kad esu pensininkas, bet ne Putelė. Jis irgi norėjo teisintis, bet aš jį nutraukiau. Be «šeimininkės» einamų pareigų jis daugiausiai laiko pašvenčia dailės menui. Kambarių sienose nebetelpa paveikslai. To dėl gana daug jų sukrauta sandėlyje. Sėo José lietuviai man jau buvo pasakę, kad Jonas kiekvienam artimesniam svečiui padovanojās paveikslą. Man dovanojo du. Jis priklauso vietos dailininkų draugijai, dalyvauja paveikslų parodose ir visus konkuruoja biznyje, nes parduoda draugiška kaina.

Jonas pradėjo savo emigracinį gyvenimą Naujorke. Bet nesigaili persikėlęs į Los Angeles. Džiaugiasi čia maloniu klimatu ir tą visų nekenčiamą «smogą» (tirštą dūmų ir kitokių orą teršiančių dujų rūką) jis vadina tik «bobaže». Iki pensijos buvo kažkokioje įmonėje sargu. To darbo alga, pridėjus dar meno parduotų kūrinių ir žmonos uždarbį galino juos nusipirkti savas namus, išmoksinti dukterį ir išleisti už pietuvio vy

mi iš karo pelenų. Prisiminėm gyvus ir mirusius bendradarbius, apie kuriuos turėjom žinių. Prisiminėm ir įvairias turėtas pramogėles nuoširdiems santykiams palaikyti. Priminė man visai išgaravusią iš atminties ekskursiją, bet kad ji tikrai buvo, tai rodė iš albumo ištraukta ir prieš 40 metų padaryta nuotrauka. Kiek čia vėl iškilo pažįstamų veidų, kiek malonių prisiminimų. Keletą dienų čia pasisvečiavus, mielieji šeimūninkai surengė didesnę vakarienę, kurios metu gavau progą susitikti ir su kitais dar iš Lietuvos pažįstamais žmonėmis.

mi iš karo pelenų. Prisiminėm gyvus ir mirusius bendradarbius, apie kuriuos turėjom žinių. Prisiminėm ir įvairias turėtas pramogėles nuoširdiems santykiams palaikyti. Priminė man visai išgaravusią iš atminties ekskursiją, bet kad ji tikrai buvo, tai rodė iš albumo ištraukta ir prieš 40 metų padaryta nuotrauka. Kiek čia vėl iškilo pažįstamų veidų, kiek malonių prisiminimų. Keletą dienų čia pasisvečiavus, mielieji šeimūninkai surengė didesnę vakarienę, kurios metu gavau progą susitikti ir su kitais dar iš Lietuvos pažįstamais žmonėmis.

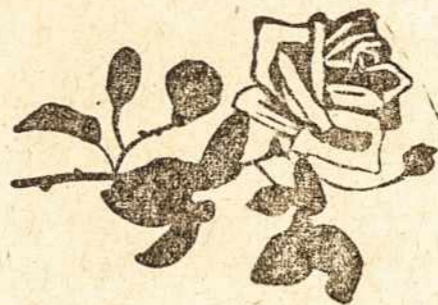
PAS RAŠYTOJĄ ŠVAISTĄ.

Su Andrašiūna's ir Liutermoza's susitarėm sekmadienio popietę nuvykti prie Pacifiko vandens, o pakeliui pasidairyti po Hollywoodo kino žvaigždžių ir šiaip jau turistų gyvenamą rajoną. Tada užsukti aplankyti rašytoją Švaistą.

Tikrai gražus tas turtuolių rajonas! Didžiulis tartum jų gyvenami namai. Pasiatyti erdviuose soduose paskendę gėlynuose, šeimyniškuose parkuose, Artėjant prie Pacifiko staiga kilo toks tirštas rūkas, kad nebeteko pamatyti vandens tolumų, o net ir iš greitkelio nusileisti prie vandens teko «apgraiždomis». Ne teko ne paže pavaikšėti. Gavau pasitenkinti tik ranką vandenyje pamirkęs ir palyginęs Pacifiko vandens sūrumą su Palangos vandens sūrumu.

Rašytojas Švaistas čia atsikėlė iš Čikagos. Iš pradžių buvo apsistojęs kokiam tai priemiestyje, o vėliau įsigijo namus Santa Monikoje. Užklupom ir kitus svečius besisvečiuojančius.

(Bus daugiau)

PAS LIUTERMOZUS

Su pulkininku Liutermoza Lietuvoje mažai teko bendrauti. Bet jis prisiminė vienoje kompanijoje drauge naikintą jo pagautą lydeką. Ankstyvesnė pažintis buvo su jo žmona, buvusia mano vadovautame departamente bendradarbe-braižytoja. Tekdavo į ją akį mesti. Bet pulkininkas parvaržė. Užtatai atsikeršijau emocišku pasisveikinimu, susitikus jo šeimoje.

Pulkininko sūnų susitikau Hartforde, o su dukra san Jozė mieste. Ji jau buvo nutelkusi savo mamą širdingai sutikti buvusį savo šefą, todėl ir pulkininkas nereagavo į emociją. Pasidalinom atminimais iš darbo laikų, kai atgautos nepriklausomybės pradžioje tai entuziasiška visi dūbome tėvynę atstatyda-

ISIDÉMÉTINI ADRESAI
LIETUVOS ATSTOVYBES
URUGUAY, MONTEVIDEO

p. Anatol. Grišonas, Ciudad de Paris 5836, Tel. 50-2180
Veikia kasdien prieš piet.

LIETUVIŲ BAŽNYČIA VILA
ZELINA: Rua Inacio ir Av. Zelina, Mons. Pio Ragažinskas, Tel. 63-5975.

Liet. Bendruomenė, Valdybopirminink. p. Juozas Tijunelis
Rua Iatai, 150 — Casa Verde, Tel. 266-0346.

TÉVAI JÉZUITAI: Rua Juatindiba, 20 Parque da Mooca — Tel. 273-0338.

LIETUVIŲ KALBOS
PAMOKOS S. PAULY:

MOOCA, Rua Juatindiba, 20
šeštadieniais 14 val.

VILĄ ZELINA, Jaunimo Na muose, šeštadieniais 15 val.

LIETUVIAMS PAMALDOS
LAIKOMOS

V. Zelina parapijoje kasdien ir kiekvieną sekmadienį kaip iki šiol.

Šv. Kazimiero parapijoje: Parque da Mooca Rua Juatindiba, 20.

Sekmadieniais ir šventadieniais 8, 10 ir 17,00 val. Darbdienomis 7 ir 7,30 val., arba atskirai susitarus dėl laiko kai turimos metinės ar 7 c mišios.

Išpažintys čia klausomokasdieną prieš mišias.

Pirmą mėnesio sekmadienį Parque das Nações 10 val.
V. Carolina 15 val.,
Casa Verde, 17,15 val.

Antrą:

Jaçana klierikų kopl. 8,30 val.
Bom Retire, 10,15 val.
Utinga 16,30 val.,

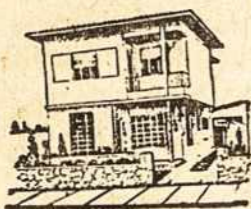
Trečią:

Agua Rasa 8,30 val.,
Moinho Velho 11,30 val.,
Lapa 16,30 val.,

Paskutinį:

Vila Anastacio 8,00 val.,
Vila Bonilha 10 30 val.
V. Prudente 18 val.

«MŪSŲ LIETUVOS» REDAKCIJAI IR ADMINISTRACIJAI, TAIP PAT IR SĂO PAULO LIETUVIAMS JÉZUITAMS GALITE SIŪSTI LAISKUS SIUO ADRESU:
CAIXA POSTAL 4421,
S. PAULO, BRASIL.

Stasys Lapienis

naujose patalpose parduoda įvairias statybos medžiagas bei visokius namų reikmenis.

Naujasis adresas:

DEPOSITO PARATODOS

Avenida Sapopemba, 5761, V. Guarani

ALEKSAS KALINAUSKAS

Advokatas

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskritis, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.

Rezidencija:

R. Joaquim Piza, 204
Tel. 31-2548

Raštinė:

. 15 de Novembro, 244
4.º - Sala 19 - Tel. 37-0324
no 14,00 iki 18,00 val.

JONAS JAKUTIS

RUA COSTA BARROS, 352

TEL. 63-3285 — VILA ALPINA

Turi įvairiausių statybos medžiagų, geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių.

Lietuviai pirkim pas lietuvius!

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas pasiuvimas, LAURO SANDRÓN vyriškų rūbų

SIUVYKLOJE LAURO!

Rua do Orfanato, 686, — V. Prudente — Fone 63-5294
São Paulo

Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui
Ateikite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybe ir kaina

VIENINTELIAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

IRMAOS CARRIERI LTDA

Lindoya vanduo yra senai žinomas gėrimas
Kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, sitikinkite ir visados naudokite!

Rua Dino Bueno, 643
Telefones: 220-1748, 220-1751 e 220-1752

Caixa Postal 10667

SÃO PAULO

MŪSU Lietuva

RUA JUATINDIBÁ, 20 — P. DA MOÓCA — SÃO PAULO, 13

BENDRUOMENĖS TARYBOS POSĖDIS

Šaukiamas gruodžio 19 d. 16 val. Jaunimo Namuose, Zelinėje Darbotvarkėje šie svarbūs reikalai aptarti: Vidaus statuto projekto skaitymas ir svarstymas; Vasario 16 minėjimas; Eglutė ir kt.

Visi nariai malonėkit dalyvauti.

J. Čiuwiskas
Br. Liet. Tarybos Pirmininkas

KAS TURITE?

Kas turite atliekamą lovą ar miegamą sofą, malonėkit priimti vieną ar daugiau, sausio 16 iš atvykstančio Urugvajaus Jaunimo. Juk lietuviai nuo amžių esame garsūs savo savo svetingumu bei vaišingumu. Urugvajaus jaunimo būrelis Ažuolynas jau pora metų nepaprastai uoliai mokėsi ir išmoko 18 lietuviškų tautinių šokių. Jie ir jų tėvai bei susipratę lietuviai nori padaryti ir Brazilijos lietuviams, S. Paulo didžiausiai kolonijai, malonumą gražiai ir gausiai pašokti. Visą kelį pats apsimoka. Bet ar nebūtų nusikaltimas lietuviškam svetingumui, jei mes leistumėm jiems apsigyventi kur nors viešbutyje? Kaip tada jie susitiktų ir susipažintų su S. Paulo lietuviškuoju jaunimu? O kai apgyvendintumėm juos savo šeimoje, tai būtų puikiausia proga užmegzti pažintis, susidraugauti. Todėl dar kartą prašome tuojau pat pranešti, kas kiek gali priimti, ir ką nori priimti, ar vaikus, ar mergaites. Bus ir vyresnių žmonių. Iš viso reikalinga 40-čiai žmonių nakvynių. Jaunimui bus 22 šokėjai: 12 mergaičių ir 10 vaikų. Būtų labai gera, kad jie galėtų apsinakyti Mokoje ir Zelinėje, ko arčiau. Ne šokėjus galima ir toliau apnakvinti.

TUO TARPU pramatoma tokią programą:

Sausio 16 dienos vakare juos pasitinkam atvykstančius autobusu iš Rio de Janeiro, ir po vakarienės apnakviname, sausio 17 dieną, sekmadienį po pietų, pirmasis jų pasirodymas Zelinėje. Savaitės bėgyje jie nuvyks į Santos, ir gal turės šokti brazilams bei televizijoje.

Sausio 23 dieną antras šokių koncertas naujoje Tėvų Jėzuitų salėje, Parque da Mooka. Po to koncerto bus atsiveikinimo vakarienė ir šokiai.

Šita programa yra tik apytikrė. Galutinę programą pas kelbsim vėliau, sausio pradžioje. Visais nakvynių pasiūlymo reikalais mielais apsiėmė rūpintis p. Jonas Bagdžius. Jo telefonas yra 273-1865.

V. Zelina

Kūčioms plotkelių galima gauti Vila Zelinės klebonijoje.

Norintieji dalyvauti stovykloje prašomi nedelsiant registruotis Mokoje pas Tėvus Jėzuitus arba Vila Zelinės klebonijoje.

Ateitininkų Šventė gruodžio 20 d. prasidės 18 val. Šv. Mišiomis ir bendra šv. Komunija Vila Zelinės bažnyčioje. Po to agapė—arbatėlė Jaunimo Namuose. Kiekviena šeima prašoma atsinešti užkandžių.

Paskui bus naujų narių pasidėjimas ir meninė dalis: poezija, muzika, dainos ir tautiniai šokiai.

I šią šventę kviečiami visi S. Pauly gyvenantys ateitininkai

Tradicini Nauju Metu sufikima

Ruošia ir šiais metais, gruodžio mėn. 31 d. 22 val.

Lietuvių Sajunga Brazilijoje - Aliança Lituanos Brasileira savo rūmuose, Rua Lituania, 67 — Mooka. Kas nori jaukiai ir linksmoje nuotaikoje, su savais tautiečiais, praleisti senuosius Metus ir pasveikinti Naujuosius, puikioje išpuoštoje salėje ir prie skoningai paruoštų stalų su valgiais, gėrimais, muzika ir šokiais. Pakvietimus prašome įsigyti iš anksto pas valdybos narius ir patarėjus. Tel.: 273-5851, 93-5470, 81-6423.

NAUJI METAI

Jei nori malonioje draugystėje atsiveikinti su senais metais ir sutikti naujus metus, smagiai pašokti, tai L. K. Bendruomenės choras kaip kitais, taip ir šiais metais ruošia tradicinį Naujų Metų sutikimą Vila Zelinėje gimnazijos salėje.

Šokiams gros puikus orkestras.

Pakvietimus galima įsigyti pas choristus, Jaunimo Namuose pas Kazimierą Trabą ir per telefonus 273-3799, 63-4938.

CHORO VALDYBA

GAJ NORIT GAUTI LABAI GRAŽIUS GINTARO KAROLIUS?

Tai ne juokai! Tikri Lietuvos gintaro karoliai. Trys dešimtys penki! Didei. Stambūs karoliai. Suverti yra 85 centimetrų ilgumo. Sveria 200 gramų. Per ketverius metus kruopščiai atrinkta karolių spalva nepaprasto grožio. Ir tuos karolius galit įsigyti pas poniją Mariją Paleckienę, Praça Margarida, apartamentas 33, 19 aukštas 1912 kambarys. Tai yra priešais Nossa Senhora da Paz bažnyčią.

Kokia graži kalėdoms dovana!

kai sendraugiai, Dėdės Juozo atkai, studentai, lietuviškų organizacijų atstovai ir visai «Žilvitis».

Ši šventė rengiama 60-ties metų Ateitininkijos sukakčiai atžymėti.

DIDELĖ NAUJIENA!

Zelinės Bendruomenės ir «Aušros» chorai svajoja ir planuoja kelionę ateinančių metų liepos 1 iki 10 į Šiaurės Ameriką, į Čikagą ir nori dalyvauti tenai vykstančioje dainų dienoje. Pradėtos derybos su lėktuvų kompanijomis, kas pigiau mus nuskraidintų ir parsikraidintų. Atrodo, kad bus galima gauti už pusę kainos atskirą lėktuvą. Bet lėktuvuose yra 140 vietų. Reikia jas visas užpildyti. Vienų choristų tiek nebus. Chorai suinka pr imti ir draugus bei pažįsta

mus, kurie norėtų drauge skristi, Amerikos kampelį pamatyti, pasigėrėti tūkstantinio choro dainomis ir pasimatyti su tūkstančiais Amerikos ir Kanados lietuvių. Kas norėtų pasinaudoti tokia re-ta ir pigia kelione į Ameriką malonėkit tuojau pranešti Zelinės ir Mookos Aušros choro vadovams, kad būt galima greičiau žinoti, kiek bus norinčių skristi. Kelionės ne galės būti, jei nesusirašys 140 žmonių, nes tada per brangiai kainuotų. Tuo tarpu atrodo, jog bilietas ten ir atgal kainuos tik 350 dolerių, ar pigiau. (Pilna kaina būtų 730 dolerių) t. y. apie 1500 kruzeirų.

«AUŠROS» CHORO NARIAMS SVARBU.

Ši šeštadienį V SI DALY-

ZELINOJE VISI GALI UŽSIMOKĖTI UŽ «M. LIETUVĄ»

p. Juozui Baužiui. Jis daug metų ištikimai patarnauja skaitytojams ir Administracijai, patarnaus ir dabar. Jo adresas yra Rua Manaias, 363. Visai arti prie bažnyčios aikštės. Pasinaudokit!

ADVOKATĖ IRENA GRITĖNAS — SPINA

praneša tautiečiams, kad daro inventarus, iškraustymus, skyrybas, nejudomo turto administravimą,

Priima klientus savo raštinėje, esančioje Largo Sete de Setembro, 52, 6.º andar, sala 607 (priešais Forum) nuo 16 iki 18 valandos.

ATSKIRO NUMERIO

KAINA 0,40

VAUKIME repeticijoje, po kuriuos aptarsime visus kelionės Amerikon reikalus ir gausite reikalingas informacijas. Kad «Aušros» choras būtų kuo didesnis, kviečiu visus jame jau dainavusius grįžti chorą ir taip pat prisidėti ir kitus, tiek kada nors choruose dainavusius, tiek visai naujus, niekad dar nedalyvavusius choruose. Repeticijos būna kiekvieno šeštadienio vakarą 19 valandą.

J. Kidykas, S. J.
«Aušros» choro vedėjas.

BERNELIŲ MIŠIOS

Tėvų Jėzuitų koplyčioje bernelių mišios Kalėdų naktį prasidės lygiai 24 valandą. Per valandą prieš mišias bus galima prieiti išpažintis.

Jei vidurnakčio mišiose priėmė šv. Komuniją dalyvautų Kalėdų dieną antroje mišiose, tai gali ir antrą kartą priimti Švenčiausią, tik turi būti nevalgę vieną valandą prieš komunikos priėmimą. Vandeni gerti galima visada.

Už ML. atsilygino Aleksandras Bumblys 100 cr., Adelė Žarkauskienė 75 cr., Po 20 cr užsiuokėjo: Felegija Kelerienė, Vladas Jurgutis, Vladas Pavilavičius, Juozas Bendžius J, Jankauskas ir Petronelė Vosylienė Campinas 1971 m. Visiems Administracija dėkoja

LIKS NEAPLANKYTA

Šiais metais dėl kai kurių priežasčių ir pasitaikiusių didesnių karščių liks daugiau neaplankytų prieš Kalėdas lietuviškų šeimų. Atsiprašome.

Švenčių sveikinimai ir visi pranešimai cedami į «Mūsų Lietuvos kalėdinį numerį» turi būti įteikti redakcijai iki gruodžio 22 dienos pietų. Vėliau atsiųstiems sveikinimams vieta negarantuojama.

Paskutinis šių metų «Mūsų Lietuvos» numeris išeis gruodžio 31 diena ir bus tik 4 puslapiai, nes dėl Kalėdų šventės spaustuvė nespės surinkti 6 puslapių.

Populiarių dainų dainininkė Anelė Valaitytė išleido dar vieną savo plokštelę vokiškai. Ji taip pat dainuoja ir lietuviškai ir norėtų paruošti plokštelę ir gimtąja kalba.

DR. ANTONIO SIAULYS

C. R. M. 10.647

Cirurgião da Santa Casa de São Paulo
Médico da Cruzada Pro-Infância
Especialista em Obstetrícia pela Maternidade de S. Paulo
Clínica de Adultos e Crianças — Molestias de Senhoras
Partos — Operações

Horario: Das 12 as 14 e das 19 as 21 horas
Consultorio e Residência RUA DOS TRILHOS, 1576
Mooça, Fone 92-3991

Atende-se com hora marcada

DR. JONAS NICIPORCIUKAS

Cirurgião Dentista

p/ Universidade de São Paulo
RAIOS X

Consultorio: Rua Capí Pacheco Chaves, 1206,
Vila Prudente, Tel. 63-5352